ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.8.2023
COM(2023) 491 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την άσκηση της εξουσίας έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που παρέχεται στην Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία 2014/40/ΕΕ για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ[1] (στο εξής: οδηγία για τα προϊόντα καπνού) είναι η προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν:

α) τα συστατικά και τις εκπομπές των προϊόντων καπνού και τις συναφείς υποχρεώσεις κοινοποιήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μέγιστων επιπέδων εκπομπών σε πίσσα, νικοτίνη και μονοξείδιο του άνθρακα·

β) ορισμένες πτυχές της επισήμανσης και της συσκευασίας των προϊόντων καπνού, συμπεριλαμβανομένων των προειδοποιήσεων για την υγεία που πρέπει να αναγράφονται στις μονάδες συσκευασίας των προϊόντων καπνού και σε κάθε εξωτερική συσκευασία, καθώς και των χαρακτηριστικών ιχνηλασιμότητας και ασφάλειας που εφαρμόζονται σε προϊόντα καπνού για να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωσή τους με την εν λόγω οδηγία,

γ) την απαγόρευση διάθεσης στην αγορά του καπνού που λαμβάνεται από το στόμα·

δ) τις διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις προϊόντων καπνού·

ε) την υποχρέωση υποβολής κοινοποίησης των νέων προϊόντων καπνού·

στ) τη διάθεση στην αγορά και την επισήμανση ορισμένων προϊόντων συναφών με τα προϊόντα καπνού, συγκεκριμένα των ηλεκτρονικών τσιγάρων και των περιεκτών επαναπλήρωσης και των φυτικών προϊόντων για κάπνισμα.

Η οδηγία αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς για τον καπνό και τα συναφή προϊόντα, λαμβάνοντας ως βάση ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας, ιδίως για τους νέους, και την τήρηση των υποχρεώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη σύμβαση-πλαίσιο του ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού (ΣΠΕΚ), στην οποία προσχώρησε η Ευρωπαϊκή Ένωση στις 30 Ιουνίου 2005.

Το άρθρο 27 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού εξουσιοδοτεί την Επιτροπή, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, στο άρθρο 3 παράγραφος 4, στο άρθρο 4 παράγραφος 3, στο άρθρο 4 παράγραφος 5, στο άρθρο 7 παράγραφος 5, στο άρθρο 7 παράγραφος 11, στο άρθρο 7 παράγραφος 12, στο άρθρο 9 παράγραφος 5, στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο α), στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο β), στο άρθρο 11 παράγραφος 6, στο άρθρο 12 παράγραφος 3, στο άρθρο 15 παράγραφος 12, στο άρθρο 20 παράγραφος 11 και στο άρθρο 20 παράγραφος 12.

[1] ΕΕ L 127 της 29.4.2014, σ. 1.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Η υποβολή της παρούσας έκθεσης απαιτείται βάσει του άρθρου 27 παράγραφος 2 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού, το οποίο αναθέτει στην Επιτροπή την αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων για περίοδο πέντε ετών από τις 19 Μαΐου 2014. Η Επιτροπή οφείλει να εκπονεί έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση το αργότερο 9 μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση παρατείνεται σιωπηρά για περιόδους ίσης διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο 3 μήνες πριν από τη λήξη κάθε περιόδου.

3. ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΠΕΡΙΟΔΟ

Η Επιτροπή εξέδωσε στις 8 Αυγούστου 2018 την πρώτη έκθεση σχετικά με την άσκηση των εξουσιών που της έχουν ανατεθεί με την οδηγία για τα προϊόντα καπνού[2].

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας πενταετούς περιόδου, σύμφωνα με τη σιωπηρή παράταση της εξουσιοδότησης, η Επιτροπή εξέδωσε μία κατ' εξουσιοδότηση πράξη δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 12 και του άρθρου 11 παράγραφος 6 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού.

Δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 12 ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για·την απόσυρση της εξαίρεσης για συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων καπνού πλην των τσιγάρων και του καπνού για στριφτά τσιγάρα από τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 7, αν υπάρξει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών, η οποία διαπιστώνεται με έκθεση της Επιτροπής. Ομοίως, το άρθρο 11 παράγραφος 6 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να ανακαλεί τη δυνατότητα των κρατών μελών να χορηγούν εξαιρέσεις σχετικά με την επισήμανση για συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων καπνού για κάπνισμα, πλην των τσιγάρων, του καπνού για στριφτά τσιγάρα και του καπνού για ναργιλέ, αν υπάρξει ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών, η οποία διαπιστώνεται με έκθεση της Επιτροπής για την εν λόγω κατηγορία προϊόντων.

Στις 15 Ιουνίου 2022, η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση[3] στην οποία διαπιστώνεται ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών[4] όσον αφορά τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού. Η έκθεση παρέχει πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις εξελίξεις της αγοράς. Έδειξε ότι υπήρξε αύξηση του όγκου των πωλήσεων θερμαινόμενων προϊόντων καπνού κατά τουλάχιστον 10 % σε τουλάχιστον πέντε κράτη μέλη και ότι ο όγκος των πωλήσεων θερμαινόμενων προϊόντων καπνού σε επίπεδο λιανικής πώλησης υπερέβη το 2,5 % των συνολικών πωλήσεων προϊόντων καπνού σε επίπεδο ΕΕ.

---

2 Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την άσκηση της εξουσίας έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που παρέχεται στην Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία 2014/40/ΕΕ για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων (COM/2018/579 final).

3 Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τη διαπίστωση ουσιαστικής μεταβολής των συνθηκών όσον αφορά τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού σύμφωνα με την οδηγία 2014/40/ΕΕ [COM(2022) 279 final].

4 Κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 28 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού.

Κατά συνέπεια, λόγω αυτής της ουσιαστικής μεταβολής των συνθηκών όσον αφορά τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού, η Επιτροπή εξέδωσε την κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2022/2100, της 29ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την απόσυρση ορισμένων εξαιρέσεων όσον αφορά τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού[5] (στο εξής: κατ' εξουσιοδότηση οδηγία). Η εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση οδηγία επέκτεινε την απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων καπνού με χαρακτηριστικό άρωμα/γεύση ή που περιέχουν αρωματικές ουσίες σε οποιοδήποτε από τα συστατικά τους, όπως στα φίλτρα, τα τσιγαρόχαρτα, τις συσκευασίες, τις κάψουλες ή οποιαδήποτε τεχνικά χαρακτηριστικά επιτρέπουν την τροποποίηση της μυρωδιάς ή της γεύσης των σχετικών προϊόντων καπνού ή της έντασης του εκλυόμενου καπνού, η οποία ισχύει ήδη για τα τσιγάρα και τον καπνό για στριφτά τσιγάρα, στα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού. Για τους ίδιους λόγους, απέσυρε τη δυνατότητα των κρατών μελών να χορηγούν εξαιρέσεις για τα θερμαινόμενα προϊόντα καπνού, εφόσον πρόκειται για προϊόντα καπνού για κάπνισμα, όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις σχετικά με την επισήμανση, και συγκεκριμένα την υποχρέωση να φέρουν το ενημερωτικό μήνυμα που καθορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 και τις συνδυασμένες προειδοποιήσεις για την υγεία που καθορίζονται στο άρθρο 10 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού.

Πριν από την έκδοσή του, το σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση οδηγίας υποβλήθηκε στην ομάδα εμπειρογνωμόνων σχετικά με την πολιτική για τον καπνό[6], η οποία συστάθηκε για να εξασφαλίσει, μεταξύ άλλων, την κατάλληλη διαβούλευση με εμπειρογνώμονες για την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καλούνται συστηματικά να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της εν λόγω ομάδας εμπειρογνωμόνων. Τα έγγραφα σχετικά με τις διαβουλεύσεις αυτές διαβιβάστηκαν ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, όπως προβλέπεται στην κοινή συνεννόηση μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις[7]. Μετά την έκδοσή της, η κατ' εξουσιοδότηση οδηγία κοινοποιήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, το οποίο ζήτησε παράταση της προθεσμίας κατά δύο μήνες. Ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο προέβαλαν αντιρρήσεις για την κατ' εξουσιοδότηση οδηγία που εξέδωσε η Επιτροπή δυνάμει της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού εντός της παραταθείσας προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 5 της εν λόγω οδηγίας.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας πενταετούς περιόδου, η Επιτροπή εξέδωσε μία κατ' εξουσιοδότηση πράξη βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 12 και του άρθρου 11 παράγραφος 6 της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή άσκησε

[5] ΕΕ L 283 της 3.11.2022, σ. 4.

[6] Απόφαση C(2014) 3509 final της Επιτροπής, της 4.6.2014, για τη σύσταση ομάδας εμπειρογνωμόνων σχετικά με την πολιτική για τον καπνό.

[7] Παράρτημα της Διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

τις κατ' εξουσιοδότηση εξουσίες που της ανατέθηκαν με τα εν λόγω άρθρα, σε συμμόρφωση με τον στόχο, το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο της εξουσιοδότησης.

Όσον αφορά τις άλλες κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες που ανατίθενται με την οδηγία για τα προϊόντα καπνού[8], δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την άσκησή τους κατά την τρέχουσα περίοδο των πέντε ετών.

Η ανάθεση εξουσιών στην Επιτροπή δυνάμει της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού θα πρέπει να παραταθεί χρονικά, όπως ορίζεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας, και λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά την πρώτη έκθεση της Επιτροπής, ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο αντιτάχθηκαν στην εν λόγω παράταση. Το σκεπτικό για την εξουσιοδότηση δεν έχει τροποποιηθεί και οι αρμοδιότητες που έχουν χορηγηθεί είναι απαραίτητες για την επίτευξη του στόχου της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού, δηλαδή τη διευκόλυνση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τον καπνό και τα συναφή προϊόντα, λαμβάνοντας ως βάση ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν γνώση της παρούσας έκθεσης.

[8] Η πρώτη έκθεση σχετικά με την άσκηση των εξουσιών που έχουν ανατεθεί με την οδηγία για τα προϊόντα καπνού παρείχε πληροφορίες σχετικά με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδόθηκαν δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 3 στοιχείο β) και του άρθρου 15 παράγραφος 12.